

Verhalen geschreven door onze leden

● Het eerste ziekenhuis stáát er tenminste nog

Het is dit jaar (2015) precies anderhalve eeuw geleden dat in Wageningen het eerste ziekenhuis tot stand kwam, althans dat de eerste steen ervan werd gelegd. Dat was te danken aan een kleine groep vooraanstaande burgers. Zij voelden zich uitgedaagd door de regering die in alle steden graag een monument wilde zien om de vijftigste verjaardag te vieren van de overwinning op de Fransen in de slag bij Waterloo. Elders werden standbeelden opgericht, zoals in Arnhem, of werden oud-strijders geëerd, maar in Wageningen werd gekozen voor de bouw van een ziekenhuis.

In november 1863 was een stichtingsbestuur aangetreden, de gemeente stelde een stuk grond ter beschikking op de Binnenbleek, nu hoek Molenstraat / Heerenstraat. De burgerij werd opgeroepen royaal met giften over de brug te komen. In april 1864 kon de opdracht al gegund worden; de bouwsom bedroeg 6.944 gulden. Er kwamen twee afdelingen, een voor mannen en een voor vrouwen, verder een badkamer, keuken, vergaderkamer voor het bestuur, woonkamer voor de conciërge en een lijkenkamer. De eerste steen moest per se op

de vijftigste verjaardag van Waterloo gelegd kunnen worden, 18 juni 1865. De bouwer haalde die termijn, maar de 18e viel op zondag en daarom stelde men de feestelijkheden uit tot maandag. Een goed jaar later, op 1 december 1866 kon het ziekenhuis als 'Wagenings monument voor Neerlands onafhankelijkheid' worden geopend.

'Wagenings monument voor Neerlands onafhankelijkheid'

Aan de plaatselijke artsen werd de geneeskundige behandeling toevertrouwd. Het liggeld bedroeg 62,5 cent per dag. Wie dat niet kon betalen moest een garantie zien te krijgen van de armenzorg. Het ziekenhuis werd geleid door een echtpaar, de ziekenvader en de ziekenmoeder. Zij moesten de zieken verplegen en voor hen koken en ook het gebouw onderhouden. Het ziekenhuis was eigenlijk meer een verpleeg- en verzorgingshuis. Sterven deed men thuis. Het ziekenhuis bood vooral een redelijk schoon en hygiënisch ziekbed aan. Dat alleen al kon het verschil maken met de thuissituatie, die vaak allerbelabberdst was. Tot 1909 bleef het ziekenhuis in gebruik. Zijn opvolgers, Pieter Pauw I en II, zijn allang gesloopt, maar dit eerste ziekenhuis stáát er tenminste nog, tegenwoordig als particuliere woning. Het is terecht een gemeentelijk monument. **Piet Aben (datum onbekend)**